

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 jutraj.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Val copisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Neizbrana pisma se ne sprejemajo in rokopi si se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik Stefan Codina. Lastnik konsorcijskega lista „Edinosti“. — Tisk tiskarne „Edinosti“, vpisane zadruge z omejenim preložitvijo v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave števil 11-57.

Naročnina znaša: Za celo leto K 24.—
Za pol leta 12.—
za tri mesece 6.—
za nedeljsko izdajo za celo leto 5.20
za pol leta 2.60

EDINOST

Posamezne številke „Edinosti“ se prodajajo po 6 vinarjev, zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglasi se računajo na milimetre v širokosti ene kolone.

Cene: Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 10 vin.

Osmrtice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov mm po 20 vin.

Oglasi v tekstu lista do pet vrst K 20.—

vsaka nadaljna vrsta 2.—

Mali oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglase sprejema inšeratijski oddelček „Edinosti“. Naročniki in reklamirajo se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plača in toži se v Trstu.

Uprava in inšeratijski oddelček se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštodobranilnični račun št. 841.652.

Pregled najnovejših dogodkov.

Italijanska bojišča. — Običajni topovski boji na več mestih fronte. Lahki zopet obstreljevali Gorico. Laški napad na Topet-skem prelazu.

Ruska bojišča. — Pri Mlinovem naši opustili 28. t. m. priborjene ruske predpostojanke. Nemški plen južno Naroškega jezera se je še povečal.

Zapadno bojišče. — Angleški napadi pri Givenchyju brezuspešni, francoski napad na „Mrtvega moža“ po srčitem boju odbit.

Balkanska bojišča. — Nič novega.

Turška bojišča. — Turško in angleško poročilo o predaji Kut el Amare.

Razno. — Nemiri na Irskem ponehujajo.

— Prihod novih ruskih čet na Francosko.

Naše uradno poročilo.

DUNAJ, 30. (Kor.) Uradno se razglša: 30. aprila, 1916. popoldne.

Rusko bojišče. — Severno Mlinovogo smo vsled močnejših ruskih napadov umaknili svoje oddelke iz ruskih predpostojank, ki smo jih priborili 28. t. m. Število večeraj javljenih ujetnikov je naraslo nad 200.

Italijansko bojišče. — Topovski boji, ki so se vršili na več mestih fronte, niso prestopili običajne meje. Od časa do časa so lahki obstreljevali mesto Gorico. Naši letalci so obmetavali sovražna barabarna taborišča pri Villi Vicentini z bombami. Po srečno prestanem zračnem boju so se vrnila vsa letala domov nepoškodovano. Pri Sv. Danijelu v Furlaniji se je eno samo naše letalo borilo proti štirim sovražnim letalom in je prisililo eno, da se je zviska spustilo na tla. V adamel-skem okolišču so italijanski oddelki, ki so prodrli od Dosson di Genova, napadli naše postojanke na Topetskem prelazu. Italijansko poročilo, izdano 28. t. m., vsebuje popolnoma izmišljeno trditve, da naša pehota vedno pogosteje uporablja eksplozivne kroglice. Proti tej trditvi bodi ugotovljeno, da se italijanski čini proti mednarodnemu pravu (uporaba eksplozivnih kroglic in pilonov granat, obstreljevanje jasno označenih sanitetnih zavodov, cerkev in samostanov itd.) sploh ne zabeležuje več, ker se dogajajo prepogostoma.

Jugovzhodno bojišče. — Neizpremenjeno.

— Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo.

BEROLIN, 30. (Kor.) Wolffov urad poročila: Veliki glavni stan, 30. aprila 1916.

Zapadno bojišče. — Angleži so večkrat obnovili svoje protinapade pri Givenchy en Gohelle, ne da bi bili dosegli kak uspeh. Severno Somme in severozapadno Oise so bili za nas uspešni boji med patruljami. Na levi strani Meze so snoči močne francoske čete napadle naše postojanke na griču „Mrtvega moža“ in osednje črte do severno cauretskega gozdiča. Po trdovratnem boju na vzhodnem pobočju griča smo odbili napad. Na desni strani reke se je izjalovil sovražni sunek severozapadno zasedla Tlamonta. Nekaj nemških letalcev je nad Verdunom — Bellet-rayem sestrelil v boju s tremi nasprotniki enega izmed njih.

Vzhodno bojišče. — Južno Naroškega jezera smo ponoči zajeli še štiri ruske topove in eno strojno puško ter 83 ujetnikov.

Balkansko bojišče. — Nič novega.

Potopljen nemški podvodnik.

LONDON, 29. (Reuter.) — (Kor.) Ob vzhodni obali je bil večeraj potopljen nemški podvodnik. Eden častnik in 17 mož se je vdalo in so bili ujeti.

PODLISTEK

Lepa Anka.

Spisal August Šenoa.

»Sedaj, dragi moj Baltazar, čemu vsa ta komedija? Kako sem, nekriv in nedolžen, prišel med norce? Razjasni mi to, kajti še le sedaj, ko sem zapustil norišnico, se mi začena mešati!

»Dragi prijatelj, je odgovoril prebendar, »drage volje ti povem vse, ali daj mi trdno besedo, da si ne razgreješ duše, da boš miren, pa kar se je zgodilo, se je zgodilo.«

»Hm, bilo je, prešlo je! Tu moja roka in poštena beseda!

»Ti si hotel izdelovati kis?«

»Sem.«

»In svilo?«

»Tudi svilo!«

»In kopati zlato?«

»Zlato in srebro.«

»A kdo te je napotil na to?«

»Lilienfeld vendar.«

»A komu si obljubil svojo Anko proti njeni volji?«

»Lilienfeldu vendar.«

»Ali poznaš ti tega človeka v dušo?«

»Nu, seveda.«

Rusi na Francoskem.

BERN, 29. (Kor.) Posebno poročilo »Tempsa« javlja, da je tretji transport ruskih čet 28. t. m. jutraj dospel v Mar-seille.

S turških bojišč.

CARIGRAD, 29. (Kor.) »Agence Tel. Milli« javlja: Po sporočilu namestnika vrhovnega poveljnika turške armade je danes kapitulirala kakih 13.300 mož močna angleška posadka v Kut el Amari pod poveljništvom generala Townshenda.

LONDON, 29. (Uradno.) Reuterjev urad poročila: Po viteškem, hrabrem 132dnev-nem odporu, ki ostane nepozaben, je bil general Townshend prisiljen, da je predal Kut el Amaro, ker so pošla živila. Poprej je še mogel uničiti topove in municijo. Njegove čete obstoje iz 2970 Angležev vseh činov in službenih strok ter kakih 6000 indijskih čet in trenaja.

CARIGRAD, 29. (Kor.) V Kut el Amari, katere obleganje je trajalo 145 dni, se je nahajalo 5 generalov in okoli 500 angleških častnikov.

Pašić na poti v Petrograd.

KODANJ, 29. (Kor.) Srbski ministrski predsednik Pašić je na svojem potovanju v Petrograd dospel semkaj.

Položaj na Irskem.

LONDON, 29. (Reuter.) — (Kor.) V sobotnem poročilu lorda Frencha se glasi: Položaj v Dublinu je bil jutraj bistveno zboljšán, vstaja pa so se resno upirali še v okolišču ulice Saquille. Obroč čet vedno bolj oklepa ta okraj, toda oklepanje napreduje le počasi zaradi boja od hiše do hiše. Poštni urad in skupine hiš vzhodno ulice Saquille je uničil ogenj. Krdelo vstavej se bilo s topovi, ki so dospeli na avtomobilih, pregnano iz Bolandovih predlinic v Kings-end. Neki vodja vstavej, po imenu Pear-se, je bil ob tej priliki ranjen na nogi. V poročilu, ki je dospelo zvečer, se pravi, da se je Pear-se vdal brezopojno in da je tudi pooblastil svoje ljudi, da se vdajo. Neki drug vodja, po imenu James Connolly, je bil baže ubit. Tudi okraj, v katerem se nahaja sodno poslopje in ki ga imajo zasedenega še vedno vstaji, obkoljuje vojaštvo, in obroč se počasi sklepa. Iz vseh vesti izhaja, da revolucija v Dublinu ugaša. Znatno število vstavej se nahaja v vojaškem ujetništvu. Zvečer došla poročila iz ostale Irske se glase splošno zadovoljivo. Položaj v Londonderryju se označilo kot zadovoljiv. V Belfastu in Ulstru so razmere normalne. Tudi okolica do 15 milj pred Galwayem kaže baže redne razmere. Tudi mad Athenryjem in Crangh-wellom so ugotovili uporniško četo. 19 ujetih vstavej so odposlali v Quennstown. Neka druga vstaška četa je baže okopana v Enniscorthyju. Vendar pa se more policija še vzdrževati proti njej. Česte in železnice so proste do štirih milj pred mestom. Na barrowskem mostu na dublinski vzhodni železnici povzročena četa ni velika. — Voditelj irskih nacionalcev, Redmond, je objavil izjavo, da se daje popolnoma na razpolago vladi, da je vedno v stiku z oblastmi in da je naročil nacionalističnim prostovoljcem v vseh delih dežele, da se dajo na razpolago vojaškim oblastim.

LONDON, 29. (Reuter.) Poseben kurir, ki je snoči zapustil Dublin, sporoča, da govore vsa znamenja za to, da je blizu konec vstaje. Ves dan so prihajale čete in strelja se od časa do časa. Vstašem se godi slabo.

Domuče vesti.

Nadvojvoda Franc Salvator o tednu Rdečega križa. Njegova c. in kr. Visokost, general konjice, nadvojvoda Franc Sal-

vator je 27. t. m. sprejel sodelovalca Rdečega križa ter se je na sledeči način izrazil o nameravanem tednu Rdečega križa: V znamenju pomladi se prične 30. aprila teden Rdečega križa. Raztezal se bo po vsej Avstriji ter se bo obhajal po vseh mestih in po deželi. V prvi vrsti gre za to, da se dovedejo deželni organizaciji Rdečega križa z darovi in zbirkami in s pridobitvijo čim največ novih članov novi dohodki, ki jih potrebujejo, da zamorejo nadaljevati svoje blagotusno delovanje do srečnega konca te vojne. Toda tekoni tedna Rdečega križa naj se prebivalstvo ne spominja samo naših vojakov, ki so postali potrebni pomoči vsled ranjenosti ali obolenosti: tudi otroci naših hrabrih vojakov naj bodo in morajo biti deležni dobrot, ki se bodo tekoni tedna Rdečega križa liki plemenita semenska zrnca raztrosile po vsej Avstriji. Dolžnost nas vseh je, da družinske očete, ki se na bojišču junaško bore za našo sveto stvar, rešimo skrbi za njihovo dečo! Zato naj gredo dohodki tedna Rdečega križa v korist tudi institucijam, ki so prevzele nalogo, da srbe za one otroke naših vojakov, ki pogrešajo nadzorstva svojih starišev. Samo v blagostanju skupnosti more danes vsak posameznik videti svoje lastno blagostanje! Ako bi imel vsakdo ta plemeniti nauk pred očmi, ako se bo v teh dneh spominjal junakov, ki nas ščitijo pred sovražnikom, ako se bo spominjal otrok naših izbranih vojakov, potem bo tvoril teden Rdečega križa slaven spominski list v zgodovini domovinske ljubezni, v zgodovini dobrega srca.

Povodom obilnice predora pri Gorlicah 2. dne majnika se bodo po javnih ulicah v Trstu prodajali znaki Rdečega križa in umetne cvetlice. V to svrhu se postavijo na Borznem, Rdečem in Vojaškem trgu paviljoni, kjer bodo omenjene znake prodajale dame Rdečega križa po 20 in 30 vin. komad.

Cenjene dame, katere so bile povabljene k sodelovanju za paviljone pred »Narodnim domom«, naj blagovolje priti v ponedeljek pop. ob 7 po novem urniku (6 po starem) v »Narodni dom« v »Čitalniški dvorani«.

Kos našega šolskega vprašanja. Bliza se konec šolskega leta in z njim sprejem dijakov na srednje šole. Pri sedanjih razmerah ni misliti na to, da bi slovenski dijaki mogli študirati v Gorici, kjer je bilo na gimnaziji popolnoma, na realki pa vsaj deloma preskrbljeno za slovenske dijake. O obeh goriških učiteljskih niti ne govorimo, dasi je tudi to vprašanje zelo nujno; upamo pa, da se prizadejima ravnateljstva posreči, o pravem času izposlovati primerno rešitev. Drugače pa je v dijaki gimnazije in realke. Nujno prosimo odločilne faktorje, da pravočasno ukrepejo potrebno, da bo mogoče na tržiški državnih gimnazij in realki vstopiti onim dečkom, ki zaradi nezadostnega znanja nemščine doslej tam niso bili sprejeti. Treba je le nekoliko dobre volje in upoštevanja sedanjih razmer. Opozarjamo na to že sedaj, da ne bo potem izgovora, da smo se oglasili prepozno.

Pregledovanje črnovojnikov rojstnih letnikov 1866. do 1897.

Ker ne more c. kr. namestništevni svetnik na mnogobrojna vprašavanja črnovojnikov obvezancev vsakemu posebej ustmeno odgovarjati, se razglša v pojasnilo pred kratkim objavljenega poklicnega razglasa še naslednje:

darske sanjarije prevzele glavo. Tvoja hči je jokala, ker ne ljubi tega Otmarja.«

»Naj se ne boji, naj si izbere drugega poštenjaka po svojem srcu!«

»Si ga je že izbrala. Kaj misliš koga?«

»To je zopet druga zarota. Kaj vem jaz za dekliske mušice!«

»Mladega Milana Milica!«

»Milica — odpadlega bogoslovca?«

»Toda, mati mu izroči posestvo.«

»Hm, naj si ga vzame!«

»Si ga je že vzela.«

»Oho, Baltazar, uganjaš komedije. Kako bi smela brez mojega dovoljenja?«

»S tvojim dovoljenjem.«

»Mojim — mojim čuješ, Baltar, ne jezi me — sicer bi moral verovati, da sem res znorel.«

»Čuješ, je prijel prebendar smejoč se advokata pod roko, »ljubil si mi, da se ne boš jezil. Mala komedija je, ki pa se je za-te nekoliko neprijetno zasukala. Poslušaj! S teboj ni bilo govoriti proti Lilienfeldu, jaz pa sem vedel, da mlada ljubi Milica. Zato sem začel fantazirati o sajenju kitajskega čaja. Ti nisi izpoznal sleparije zaupal si in podpisal ab inivis medsebojni dogovor za sajenje čaja, ali, bolje povedano: dovoljenje, da Anka sme vzeti mladega Milica.«

Ni potrebno, da se predstavi prebiralni komisiji razun doktorjev medicine, vojaških gazistov in tistih, ki so bili že proglašeni za sposobne, pa so oproščeni:

A) Nikakor ne (ne da bi morali predložiti posebno prošnjo):

1. Ono malo število oseb, katere so bile že pri glavnem naboru radi velikih telesnih hib, n. pr. skrajšane roke ali noge, grbe itd., izbrisani (nem. »gelöscht«) iz naborne knjige, ako imajo dotično potrdilo.

2. Izmed oseb, katere so pri vojakih že služile:

a) oni, kateri imajo odpustnico (»Abschied«) v velikem formatu z dvojnatin orlom, ki se glasi, da je bil dotičnik odpuščten zaradi nesposobnosti v službi, pa ne zato, ker je dovršil službeno obveznost.

b) one osebe, katere imajo potrdilo, da so bile vsled superarbitracije odpuščene po 31. dnevu marca meseca l. 1916 iz črnovojniške službe.

c) Rojeni l. 1867. in 1866., ako so vstopili o svojem času v vojaško službo preden so dosegli 19. leto starosti.

B) Da se oprostite predstavitve prebiralni komisiji, morajo predložiti prošnjo:

Oni, ki nimajo ene roke ali ene noge, ki so slepi na obeh očeh, gluhi, neumni, norci, tepci in drugi umobolni, ako nimajo potrdila, kakor zgoraj navedeno pod A) l. Zadevne prošnje se morajo vložiti pri c. kr. namestništevni svetniku, v prošnji je treba navesti rojstno leto in pristojno občino, dobo, od kod trajajo bolezni, nadalje, ako, kdaj in kje je bila bolezen uradno že konstatirana, in na kakšen način se je to zgodilo.

Morebitni uradni odloki o predmetu, izdani od kakega političnega oblastva, ali pa vojaška potrdila, se morajo priložiti prošnji.

Predprebiralnokomisijomorajopriti in se zato tudi javiti mestnemu magistratu (izven onih, ki so bili pri prejšnjih prebiranjih proglašeni za nesposobne):

1. Vsi oni, ki imajo navadno izkaznico, vojaško ali črnovojniško knjižico, tudi ako je ondi navedeno, da so bili pred 31. marcem 1916 invalidi, za orožje nesposobni, neobvezani za prihod k naboru ali za prljavo, ali so bili vsled superarbitracije odpuščeni iz vojaške službe. Ni nikakršne razlike, ali so te osebe služile pri armadi, pri vojni mornarici, deželni brambi ali kot črnovojniki.

2. Vse one osebe, ki uživajo prosto vojaško ali civilno pokojnino, pa vendar opravljajo opravila svojega poklica.

3. Tudi ranjeni v vojski.

4. Epileptiki (bojzastniki), kateri pa morajo pri c. kr. namestništevni svetniku predložiti prošnjo, da se proglase zaradi te napake za nesposobne.

Te prošnje se morajo napraviti in opremiti, kakor navedeno zgoraj pod B.

Trst, 30. aprila 1916.

DR. FABRIZI I. r.

Fim. Pavel Puhalo Brloški.

Po žilah tega našega voskovodje se pretaka pristna vojaška kri. Kakor branitelj Soče, Borojevič, je tudi on rojen na Hrvaškem in pravoslavne vere, Ličan. Njegov oče Mihajlo, pravi graničar, je umrl petindesetleten let star kot »nadporočnik v pokoju«, potem ko je 64 let nosil zlato hrabrostno svetinjo in prav toliko časa ali še dalje brazgotine svojih ran. Bojeval se je na vseh mogočih bojiščih, v Italiji, v Dalmaciji, je bil obkoljen v Peschieri, kjer so nazadnje šteli vsake-mu koruzno zrnje, bil je z Jelačićem na

Dunaju pri naskoku na upornike in si je končno pri napadu na baterijo pri Tapio Bieske zaslužil zlato hrabrostno svetinjo. Ko je umrl stari Mihajlo, ki mu je cesar podelil plemstvo, je stopal njegov sin za njegovo krsto kot poveljnik petega armadnega zbora in ekscelena.

Pavel Puhalo se je rodil v Brlogu v Liki leta 1856. Obiskoval je razne vojaške šole in potem tehnično vojaško akademijo. Z vsem svojim živahnim temperamentom se je posvetil vedl. Kot poročnik je prisegel 1. septembra l. 1877., uvrščen v 11. poljski topniški polk. Po dovršenem višjem artiljerijskem tečaju je postal izven ture nadporočnik. Odtod do armadnega poveljnika je bila seveda še dolga pot, polna dela in brezopojnega vršenja dolžnosti. Kot stotnik generalnega štaba je sodeloval pri napiranju na Tirolskem, deloval je potem v tehnični vojaškem odseku, kot učitelj na tehnični vojaški akademiji, kot načelnik generalnega štaba 3. pehotne četne divizije. Povsod je bil strog proti samemu sebi, a dobroten napram tovarišem in podrejenecem.

Leta 1893. je postal major in je deloval v uradu za operativna in posebna dela generalnega štaba, vmes pa je služil v Tarnopolu in pončeval na vojni šoli. Dospel je do generalnega majorja, bil odlikovan z Leopoldovim redom in dobil poveljništvo 50. pehotne brigade. Leta 1906. je bil imenovan za poveljnika vojne šole, kjer je ostal štiri leta, bil povišan v podmaršala, dobil očetu podeljeno ogrsko plemstvo in red železne krone II. razreda. Nato je poveljeval 46. peh. čet. divizijo in za njo 5. zbor. Leta 1913. je bil imenovan za poveljnika 5. zbora in poveljujočega generala v Požunu. Njegove čete so ga ljubile, cevilno prebivalstvo pa odkrito spoštovalo. Na tem mestu je ostal do izbruha vojne.

Kot feldcajmajster je stal pl. Puhalo v začetku na čelu svojega zbora in pozneje na čelu armadi. Peti armadni zbor, ki mu je pol človeške dobe stal na čelu sedanjih vrhovni armadni poveljnik nadvojvoda Friderik, se je udeleževal že prvih krepkih ofenzivnih udarcev proti Rusom in sicer v Danklovi armadi. Prvi dan boja pri Polihni in Potočku je bil tudi njegova prva zmagata nad trikrat močnejšimi sovražniki, podpiranem po izdajstvu prebivalstva. Puhalo v zbor se je približeval skorito do Lublina, ki ga pa ni bilo tedaj mogoče zavzeti zaradi sovražnikove številne premoči, posebno pa zaradi znatne premoči v artiljeriji. V začetku septembra se je prva armada in žnjo 5. zbor umeknila za San do Dunajca. To umikanje je stavilo poveljništvom največje zahteve in izvršilo se je vse do pičice. Ze tu se je pokazalo, da je vpliv poveljnika na delovanje čet neprecenljiv in da disciplina in brezopojna pokorščina vsakega posameznika dosega vse uspehe.

Druga ofenziva se je pričela 3. oktobra l. 1914. ob Sanu. Puhalo v zbor je bil soudeležan v vseh teh bojih, dokler ga niso dodelili k četam, ki so pričele ofenzivo proti Ivangorodu. Posebno se je izkazal pri prehodu čez most pri Sandomiru. Sledilo je nato silno težavno pridiranje proti Ivangorodu, luti boji, in potem se je bilo treba odtrgati od sovražnika pred navaljujočo močjo ruskih rezerv. Po Puhalovi inicijativi hitro sestavljen oddelček iz vseh vrst vojaštva je vrgel sovražnika od zapadnega brega Visle. Tako se posrečilo zboru, da je, boreč se, prispel v okolišč vzhodno Olkuša, kjer je čakal razvilita dogodkov pri Krakovu, kjer se je v drugi polovici novembra meril z rusko gardo. Po vročih bojičnih bojih ob ustju Nide, kamor je zbor sledil umikajočemu se sovražniku, so ga premestili v Karpate. Velike izgube ob Užoškem prelazu in silni pritisk Rusov je spravil tudi peti zbor v težak položaj. Bilo je treba železne žilavosti, da se je vzdržal. Fem.

je matrimonium ratum ed consumatum, reci Amen, pak živila novoporočena!«

»Naj te voda nosi, ti, kitajski modrijan! Živila novoporočena!«

Naslednjega dne se je Lacković s prebendarjem pripeljal v Repinec. Vsi so ga nekako boječe pričakovali. Poklicali so Milana in Anko. Prebendar jim je namignil veselo. Ohrabrilvi se, sta mlada pristopila pred očeta.

»No, no, no, mlada gospa!« je zakihnil stari, »izšlo je nekoliko drugače — — — seveda bolje — — —«

»Vse po očetovi volji!« je pripomnil prebendar. Lacković ni rekel nič in le z očesom ošvignil prebendarja.

»Otroka moja! Bog vaju blagoslovi, ko sta se našla! Zena — se je obrnil do svoje tovarišice — sadi svobodno repo, zelle, georgine in kar ti je ljubo, a murve naj gredo k vragu! A meni, ker sem prinesel iz Zagreba strašen nahod, pripravi čaja.«

»Kitajskega?« je vprašala gospa.

»Ne jezi me! Kakega kitajskega? Kamiljenke!«

Kar je stopil v sobo Otmar kakor iz sebe.

»Gospod Lacković!«

»Gospod baron?«

»Prišel sem vprašat — — —«

Puhalo je le zaradi težke bolezni, krvavenja v črevih in griže, zapustil za nekaj tednov svoje mesto, kamor se je takoj povrnil, ko je ozdravel.

Meseca majnika se je pričelo umikanje in zasledovanje Rusov ob hudih bojih. 23. majnika je bil fcm. Puhalo imenovan za poveljnika III. armade, ki je bila v ofenzivni proti zapadni in južnopolni prazmislki fronti. 3. junija je bil Przemysl osvobojen in 6. junija sta prišla maršal nadvojvoda Friderik in prestolonaslednik ogledovat zopet osvojeno trdnjavo. Ko se je kmalu nato razpustilo poveljništvo III. armade, je Puhalo prevzel poveljništvo I. armade, s katero je osvojil sandomirsko predmostje in potem tarlov-jozefovsko. Nato so premestili I. armado na Bug pod Mackensenovo vrhovno poveljništvo. Po vstopu v Lvov in Zolkičev so se pričeli hudi boji okoli Sokala. Izgube niso bile majhne, ali zmaga je bila naša.

Vedno dalje so prodirale naše črte v sovražno deželo, vedno več utrjenih ruskih mest se je podajalo našemu navalu. Puhalova armada je imela nalogo, da zavzame kovelsko okrožje in potolče z ofenzivo v smeri proti Lucku desno krilo ruske južnopolne fronte. Prišlo je do srditih bojev v težavnem ozemlju in dasiravno je zaradi premikanja črt preko Stira napad napredoval nekoliko počasneje, je bil vendar 31. avgusta zavzet Luck in komaj teden dni pozneje tudi Dubno. Nato se je pričela postojanska vojna, ki traja tudi še danes, in tudi v tej vojni, ki zahteva skoraj še trdnjave živce kot pa gibajoča se bitka, se je sijajno obnesla Puhalova armada.

Njen poveljnik je bil tekom vojne bogato odlikovan. Red železne krone I. razreda za vojno dekoracijo in železni križec I. razreda kažeta, kako velike zaslugе si je pridobil za tako tesno zvezane vojaške interese osrednjih vlasti. Moč stoji še sredi nastajajočih dogodkov, marsikatera velika naloga še čaka v najbližji bodočnosti tega delavnega, nikdar počivajočega moža. Toda nič boljšega si ne moremo želeči z ozirom na to bodočnost, kot ono, kar je fcm. Puhalo prvi dan bitke, neposredno po ognjenem krstu zaklical svojim vrlim vojakom: »Zmagali smo! Bog pomaga dalje!«

Kulturno delo v zasedenih balkanskih deželah.

Vojaški škof Emerik Bjelak, ki je v zadnjem času prepotoval zasedene dežele na Balkanu, poroča o kulturnem delu, ki ga izvršuje c. in kr. vojaška uprava v Srbiji, Črni gori in Albaniji.

Ko je bil zlonimljen odpor srbske armade ter se je le-ta jela umikati iz dežele, je silila tudi prebivalstvo k begu. Starci, žene in otroci so ob groznem pomanjkanju in naporih bežali v Črno goro; na potu jih je spremljala stotera smrt, in ko so prišli v Črno goro, so našli ondi že lakoto. Draginja živl je bila nezasičena; marsikdo je dal konja, vse svoje imetje za kosček kruha. Gnali so jih dalje, proti Skadru, kjer so jih rešile pogina naše čete in jih spravile nazaj v domovino.

Celo v Belgradu je vladalo silno pomanjkanje, ki mu je mogla pomagati le vojaška energija. Kakor hitro je bilo preskrbljeno za vojaštvo, je prišlo na vrsto civilno prebivalstvo. Ustanovile so se ljudske kuhinje, zavodi za delitev juhe, razdeljevala so se živila, da ljudstvo ni pomrlo lakote.

Poleg pomanjkanja so bile po celi Srbiji razširjene kužne bolezni: kolera, pegasti legar, griza, skorbnt. Tu je bilo trdo delo za upravo in naše že itak preoblozene in utrujene vojaške zdravniške. A zmagali so tudi to nalogo in profilaktične odredbe so take, da je izginila vsaka nevarnost. Povsod so se ustanovile infektivne bolnišnice, karantenski zavodi, domovi za marodne itd. Poskrbljeno je, da ima vsak kmet v zadnjem gorskem gnezdu snažno svoje domovanje, in kjerkoli nastane najmanjši sum kužne bolezni, opravi svoje delo razkuževalni aparat. Ukrepile so se dalekosežne odredbe proti razširjanju jetike, ljudstvo se je poučilo. Ustanovila so se nešteta kopališča, celo parna kopališča (v Banji), ki so civilnemu prebivalstvu vsak teden enkrat na razpolago.

Povsod nove stavbe, skladiščne baze, naselbine in posamezne hiše za civilno prebivalstvo; napravili so se vrtovi, obdelala polja, sestavili novi katastri, iz-

»Kaj ste prišli vprašat? Radi svile? Zapredite se sami vanjo!«

»Gospod Lacković!«

»Radi kisa? Popijte si ga!«

»Gospod Lacković!«

»Radi zlata? Poplačajte svoje menice!«

»Gospod Lacković, to je —«

»Radi Anke? Vzemite svojo švabsko komedijalico! Et in fine finali, moj dragi baron, sluga pokoren, letos je pri meni grozdje kisa, a palice so dobro rodile.«

Stari je pahnul zmedenega barona iz sope, in ko se je ta razsrjen povzpela na voz, je zalutal Lacković skozi okno vse načrte in račune za svilarno in tovarno za kis ter zaklical:

»Tu tudi vam tuša! Servus!«

Vsemu svetu je ostalo prikrilo, kako se je vse to zgodilo; vsakdo se je vpraševal, od kod ta izprememba? Samo Anka in Milan nista vpraševala: svoja sta bila za vedno. Sedeč pod lipami, je Milan poljubil svojo ženo in jej šepnil:

»Ala je lepa naša Anka,«

Da li je istina, da l' je san?«

»In kruta resnica,« se je zasmejal prebendar iz grma, »a jaz pravim, otroka: Amen.« (Konec)

vedlo natančno ljudsko štetje, zgradile nove in popravile stare ceste. Trgovina, industrija in gospodarski obrati vseh vrst se oživljajo in razvijajo: parne pralnice, pekarnice, mlekarne, usnarne, mlinci in delavnice vseh vrst. Rudniki, posebno tisti, ki so blizu prometnih sredstev, se uvajajo v obrat, tako krupanjski rudniki, babni svinčni rudniki, premogovniki v Haški, bogati jami pri Ripnju in Majdanbuku. Na tisoče delavcev je zaposlenih v teh rudnikih.

Šolske razmere so bile brezupne; šolska poslopja zanemarjena, deloma uničena; šolska mladina je izšla balkanske vojne ni imela pouka. Vojaška uprava se je tudi krepko lotila dela, da iztrga šolsko mladino podivjanju in škodljivim zunanjim vplivom. Opustocene šole so se popravile, pedagoško izobraženim podčastnikom se je izročilo nadzorstvo nad šolsko mladino; kmalu je nastalo po vsej deželi na stotine šol, ki se odlikujejo po snagi in redu v šolskem posloju in po disciplini med šolskimi otroki. V Belgradu in okolici je približno 20 šol, med njimi petrazredna katoliška šola, v kateri je bilo takoj izpocetka 170 otrok.

Izvedlo se je štetje sirot in našle do 10.000 otrok brez staršev. Najprej se je poskrbelo za najhne otroke, za njihovo prehrano in obleko, sedaj se ustanavljajo otroška zavetišča pod vojaškim nadzorstvom.

Nedorasla zanemarjena mladina se praktično poučuje v kmetijskih in obrtnih tečajih ter navaja na delo; ustanavljajo se razne strokovne šole za dečke in deklice.

Značilno je, da otroci v šolah ne dobe samo pouka, marveč tudi hrano. Vsaka šola ima svojo kuhinjo, ki razdeljuje revnim otrokom brezplačno juho. Solnina se ne plačuje, celo šolske knjige se dele brezplačno.

V Belgradu vse hitro in se giblje: vojaški popraviljo hiše, tlakajo ceste; elektrarna je vzpostavljena ter preskrbuje vse mesto z razsvetljavo; električna cestna železnica obratuje na vseh črtah, trgovine, restavracije, kavarne so odprte, povsod življenje in gibanje. V Belgradu se je vrnilo že nad 60.000 oseb, pa tudi mesta in kraji po deželi se oživljajo.

Disciplina, red in snaznost ter dobrotnice naprave izvajajo na prebivalstvo globok vtis, da hiti tudi samo posnemati zgled. Če že ne goji ljubezni do uprave, vsaj spoštovati in zaupati ji mora.

Isto blagodejno kulturno delo opazamo tudi v Črni gori. V tej revni, sestradani deželi so velike težave s preskrbovanjem armade in prebivalstva; vse se mora zvožit s tovarnimi avtomobili, tovarnimi živinčeti in po vzpenjači preko Lovčena. Kljub tem težavam se je izvedlo že ogromno delo in dosegli lepi uspehi. Prebivalstvo spoznava vrednost dela ter izkazuje našim kulturnim pionirjem naravnost ljubezen.

Vojaški guberniji v Srbiji in Črni gori ste razdeljeni v okrožna poveljstva, ki jih upravljajo, kakor tudi posamezne občine, vojaške osebe; naravnost čudovito je, s kolikomo strokovnim razumevanjem in spretnostjo danes vojaški opravljajo upravno službo, dočim so še včeraj sukali meč.

V Albaniji je upravna oblast v rokah najvišjega vojaškega poveljstva operacijske armade. Tudi tu je bilo premagati neizmerne težave in omiliti brezmežno bedo. Posebno je manjkalo cest, ki so se morale zgraditi in se še grade, razen tega konjske železnice in vzpenjače, da se more četam dovažati municija ter živila zanje in za civilno prebivalstvo. Tudi tu se vrši enako kulturno delo kakor v Srbiji in Črni gori, posebno z ozirom na zdravstvo; treba je bilo in je še velikih naporov, a uspehi so lepi. Do 70 delavskih oddelkov je na delu za dobrobit dežele.

Posebej bodi poudarjeno, da posveča naša uprava v vseh zasedenih ozemljih največjo skrb tudi grobovom padlih in umrlih junakov; za te grobove se stori vse, kar zmoreta ljubezen in pieteta. V vseh sanitetnih zavodih vlada največji red, vse se stori za telesni in dušni blagor bolnikov. Požrtvovalnost naših vojaških zdravnikov je zgledna in ne pozna mej.

Tudi v verskem oziru je vsepovsod najboljše preskrbljeno. Pri operacijski armadi in Albaniji je primerno število vojnih duhovnikov, ravnotako v sanitetnih zavodih. V belgrajski in četinjski vojaški guberniji je poverjeno dušebrižništvo v celoti vodstvu vojaškima superiorijema, ki imata dodeljene pomožne moči v uradnem sedežu in pri vsakem okrožnem poveljstvu po enega volnega kurata. Upati je, da dospo na svoja službena mesta kmalu še ostali poklicani kurati, kajti ako kdaj in kje, potrebuje vojak, ki je ločen od žene in otrok, v teh razmerah pomoči in tolažbe od zgoraj.

V Srbiji se je poverila pastoračija civilnega prebivalstva istotako vojnemu kuratu. Samo v Belgradu je sedaj nad 4000 katoličanov, za katere se je namestil poseben vojni kurat, ki ima tudi v katoliški ljudski šoli krščanski nauk.

K sklepu naglašajo škof veliko požrtvovalnost vojaških duhovnikov ter jim izreka svoje popolno priznanje in zahvalo.

„I nosrli custodi slavi...“

V italijanski zbornici je 15. junija leta 1914. interpelliral poslanec Morpurgo vlado za kulturno pomoč Slovencev, ki jih je v severni Italiji nad 36.000 v petnajstih občinah, in sicer v desetih občinah v ravlini in petih v hribovju. Morpurgo je dejal dobesedno: »Dieci comuni di popolazione tutta slovena nella parte montuosa hanno bisogno di scuole nuove e di asili d'infanzia.« Govoril je, da Slovenci živijo v okrajih Sv. Peter Slovenov (S. Pietro), Cedad (Cividale), Možica (Moggio), Tarcent (Tarcento) in Humin (Gemona). Interpellant je prosil in rotil vlado, naj da šole in knjižnice ubožcem: »per rendere più efficace l'istruzione impartita in una lingua che non è quella domestica dei discepoli.«

Nadalje je prosil, naj vlada plača posebne učitelje, naj se vrše predavanja itd., ker njihovi bratje onostran meje gledajo po postrani in jih mislijo prebuditi iz mrtvila in iz furlanskih dolin ter jih pritegniti v krog svojih aktivnih in močnih politično-verskih društev. Furlanskim Slovencev prihajajo vesti, pisma in časopisi v njihovem jeziku in tu vidijo, kako Slovenci na oni strani meje uživajo velike privilegije, kako jih avstrijska vlada neguje, spoštuje in podpira! »Zato jim, gospodje tovariši in ministri, dajte šol, knjig, časopisov, knjižnic v italijanskem jeziku, dajte jim, da se povzdignejo gospodarski, naj se delavstvo organizira itd., kajti: »I bei sogni del Tommaseo sull'alleanza slava-colla civiltà italiana sono bruscamente svaniti.« Končal je z besedami: »Per questi nostri custodi slavi delle porte orientali della patria io invoco dall'on. ministro una solerte e previdente opera di politica scolastica!« Gospod Morpurgo se je pritoževal, da se je tem Slovencev dalo zelo malo; dasiravno je celih 18 let neprestano prosil pri vladi zanje, se jim vendar niti oddalec ni dalo toliko, kolikor jim gre po zakonu.

Razumljivo in logično. Na vzhodni meji italijanske države živijo Slovenci brez pouka, nezavedni, zanemarjeni in zapuščeni po vladi. Ker pa kri ni voda in ima človek dušo in zavest, se je prestrašil gospod Morpurgo, ko je opazil, da so beneški Slovenci začeli citati slovenske časopise in so se vedno molili k Bogu v svojem slovenskem jeziku. Začetek probujanja narodne zavesti v beneških Slovenceh je začel skrbeti vlado in zato jih je bilo treba popolnoma ugonobiti, zaslepiti, to se pravi, poitalijanciti, ali najbolje rečeno, pojančariti, da bi postali močan branik in trdnjava, zvesti in vdani podaniki matere zemlje in »fedeli custodi slavi delle parti orientali della patria d'Annunzio!«

Tu pri nas so razmetavali milijone za »Lego« itd. za poitalijanjevanje naše mladine, tam pa jim niso dovoljevali niti moliti v materinem jeziku. In to so potem »redentori dei fratelli annientati«. Ali bi nas reševali? Kakor so reševali onih 36.000 beneških Slovencev in jih napravili za — »custodi slavi!« I. V.

O grobovih naših junakov.

Z bojnega polja 8. aprila.

Velikokrat, ko na marših gremo slučajno mimo grobov junakov našega domačega pešpolka št. 97, obhaja človeka žalost, ko vidi, kako so ti grobovi zapuščeni in pozabljeni. Druge pokrajine so ustanovile odbore, ki naj skrbijo za trajen spomin svojih dragih, ki so prelili kri za domovino. Posebno Tirolska se je izkazala kar najbolje v tem oziru. Krasno je odličila grobove po šegah in navadah v gorati domovini.

Lepo so zbrali — seveda, kjer je bilo to možno — razpršene grobove ter jih združili v skupna pokopališča z umetniško izdelanimi ograjami ter vsakemu posebej postavili križ z ličnim napisom. Križi so izdelani iz dreves iz tirolskih gozdov. Grobovi so lepo posejani s travo, a v nekaterih krajih celo s cveticami. Med grobovi se vijejo čisto črvene steze.

Vsaka taka grupacija grobov ima na sredini večji križ z napisom: »Domovina padlim junakom«, ali kaj slinčnega. Druge dežele so grobove celo z domačim kamenjem odličile.

Res, da je sedaj mati narava preskrbela najlepše odličje, a vendar bi se morda tudi pri nas dalo kaj ukreniti v počestčenje in vidno ohranitev spomina naših junakov, ki spe večno spanje. Morda bi se dal osnovati tak odbor, ki naj bi eventuelno v svrhu delovanja stopil v zvezo z že obstoječimi odbori v drugih kronovinah. Prepričan sem, da bi tudi država šla na roko, a tudi prebivalstvo bi gotovo rado kaj darovalo za svoje drage. Marsikdo bi rad prispeval z malo svotico za odličje groba lastnega sinu, očeta, soproga. Ko se že uspešno nabira za vse možno, bi tudi to nabiranje rodilo uspeh in bi tako dobili naši padli junaki trajen spomin.

Če bi se mislilo, kaj ukreniti v tem pogledu, bi se trebalo tudi nekoliko poizurti. Kajti nekateri grobovi so že izgubili vsako znamenje. Čas in vreme sta uničila skromne spomine, postavljene jim v silo in

naglici od tovarišev, ki jih je morda že naslednjega dne zadela ista usoda...

Za tiste, ki so bili naše narodnosti, bi mogla morda na čelo vse akcije stopiti naša društva. A koliko je danes Slovencev, ki ne pripadajo temu ali onemu društvu?

Za marsikatero skupino grobov bi lahko tudi mi, ki se še nahajamo na bojiščih, dali gotova pojasnila. Marsikdo med nami se še natančno spominja, kdaj in kje je padel kak naš rojak ali znanec.

Morda skomigne kdo z ramami, češ, saj imamo itak že dovolj dela v tem času! Tudi si mislim, da bi to delo našlo na gotove ovire. Ali nekoliko blage volje bi premagalo vse ovire in dovršilo delo — plemenito delo, ki bi potomci s ponosom kazali nanje. In marsikateri pozneji potovalec, ki bi na svojem potovanju hodil po tej deželi, prepojeni s človeško krvjo, bi se spoštljivo odkril pred grobovi, pred spominom padlih junakov in pred narodom, ki v svojem blagem čustvovanju tako časti in slavi spomin svojih sinov, ki so žrtvovali svoje najdražje, svoje življenje, sami sebe, v obrambo skupne domovine, ki so junaska padli na krvavem bojišču!

Proslavimo spomin svojih padlih junakov, ker s tem proslavimo tudi sebe, podajši dokaz, da smo blag narod, tople duše in plemenitega srca — kulturni narod!

Gospodarstvo.

o škropljenju trt.

(iz Krepelj).

Ker pride kmalu čas, ko bo treba škropiti svoje vinograde, je umestno, da izpregovorimo nekoliko o škropljenju trt. Med sredstvi, ki so jih doslej večak iznašli za zatiranje peronospor, zavzemata galica in perocid prvo mesto. Ker pa je to poslednje sredstvo šele pred nekoliko leti iznašel neki doktor na c. kr. kemičnem poizkuševališču na Dunaju, je perocid še malo znan, posebno pa v naših krajih. Naše gospodarsko društvo je v minoletem letu razprodalo dva vagona tega sredstva. In tudi za letos je — vkljub temu, da ga tovarne nimajo dovolj — došel društvu en vagon, ki je že večinoma razprodan, da-si se pretežna večina naših vinogradnikov noče poprijeti škropljenja s perocidom. Vendar ima to sredstvo neke prednosti pred galico, kakor nas uče izkušnje iz lanskega leta. Škropljenje s perocidom se bolje vzdržuje na perju, nego pa galicino. Pa ima perocid še druge prednosti:

Naše društvo daja sicer navodila, kako treba prirežati tekočino, tako z galico kakor s perocidom, vendar bo koristno, ako podamo tudi tu nekoliko navodila. Ne trdimo, da naši vinogradniki ne bi znali napravljati tekočine, ali večina jih je, ki se nečjejo potruditi, da bi priredili pravilno tekočino. Izkušnja je dokazala, da treba več časa popred, nego smo zmešali tekočino apna z ono galico, da topimo apno in je večkrat dobro zmešamo s palčico. Nadalje kaže izkušnja, da odmerimo manjšo množico galice za tekočino, in bo imel bolji uspeh tisti, ki pravilno stopi apno in apneno vodo večkrat pretepe s palčico, tako, da se tekočina močno vrti v posodi. Tako ravnanje velja za galico in perocid.

Kakor rečeno, smo v minoletem letu rabili za škropljenje perocid. Rabili smo ga za 100 litrov vode dva kilograma in 1 kil. in četrt apna. Na Ogrskem so perocid dobro preizkušali, a najboljši dokaz za uspešnost škropljenja s perocidom je dejstvo, da je naše društvo dobilo iz Budimpešte pismo s prošnjo, da bi jim od letos dobljenega perocida poslali pol vagona, češ, da ga to vama nima več.

Cemu naj bi torej naši vinogradniki trpeli škodo na trtah vsled pomanjkanja galice, ko imamo v perocidu sredstvo, ki nadkri-ljuje galico? Ne zahtevamo, da bi se verovale nam verovati pa treba strokovnjakom. Izkušnje je dovolj. Ali naj pripovedujemo, koliko škode so trpeli naši vinogradniki v prejšnjih casih, ker niso hoteli verjeti onim, ki so učili, naj se trte škropijo z galico itd.? Isto velja za perocid, ki ga izdelujejo pod nadzorstvom c. kr. kemičnega poizkuševališča na Dunaju. Zato pozivljamo zopet vinogradnike, naj poslušajo glasove kmetijskih strokovnjakov, ki jim dobro svetujejo!

Anton Tavčar,

tajnik Gospodarskega društva.

ČESKO - BUDJEVSKA RESTAVRACIJA (Bosakova uzorna česka gostilna v Trstu) se nahaja v ulici delle Poste št. 14. vhod v ulici Giorgio Galatti, zraven glavne pošte. Slovenska postrežba in slovenski jedilni listi.

MALI OGLASI.

Na debelo samo za preprodajalce.

Nogavice, sukanec, pipe, milo, gumijave podpet-nike, razni gumbi, denarnice, mazilo za čevlje, električne svetiljke, baterije, pisemski papir, koprni svinčniki, zaponke, prestani redečega križa, kroma za brado, žlica, razna rezila, robei, mrežice za brke, pletenine, srajce, spodnje hlače, ogledala, ustnike, razne glavnike, zaponke, »Patent Knöpfe« in drugo prodaja JAKOB LEVI, ulica S. Nicolò št. 19.

Fotograf Anton Jerkič posluje zopet v svojem ateljeju v Trstu, Via delle Poste 246 I.

Vino belo naravno ima na prodaj Gorlško vinarsko društvo sedaj v Prvačini in v Kobdilju po zmernih cenah. 138

Trgovci! Vojni krema zresli! Nepokvarljivo fino pecivo nudi trajno dober zaslužek. Karton 36 kosov K 4.— kateri se pa lahko na 72 ali 144 kosov delijo. Razpošilja najmanj 3 kartone. BRANDT v Ljubljani, Pošta 7. 28

Kupujem žaklje vsake vrste po najvišjih cenah. J. Stebel Trst, ul. Torrence 36. 175

Fonograf (42 slovenskih plošč) so prodaja po nizki cen. Volk, ul. Montecchi 11 (239)

Pristojnika, vojašine prost, za stroj s plinskimi motorjem in ki zna izvršiti vsako majhno tovarniško popraviljanje se sprejme takoj pri trvdki, ALBERTO FABER, Trst, ul. Tesa 22.

Novi dohodi KRIL

bluz, oblek, lahkih plaščev iz alpaga, svile, étamine i. t. d. i. t. d.

Conforti - Trst, ul. Campanile 21.

ZOBOZDRAVNIK

Dr. J. Čermák

se je preselil in ordinira sedaj v Trstu, ul. Poste vecchie 12, vogal ulice delle Poste. Izbiranje zobov brez bolečine. Plombiranje. UMETNI ZOBJE.

Zlatarnica G. Pino

Trst, ulica Canale št. 13.

Velika izbira srebrnih in zlatih ur, uhanov, pretanov, verižic itd. Cene zmerne. Cene zmerne.

ZDRAVNIK

Med. Dr. Karol Perničič

ordinira od 11-1 pop.

Trst, ulica Giulia št. 76 E (zraven Dreherjeve pivovarne).

Ces. kr. priv.

Avstrijski kreditni zavod

za trgovino in obrt

(I. r. priv. Stabilimento Austriaco di Credito per Commercio ed Industria)

Podružnica Trst, Trg Marije Terezije št. 2

se bavi z vsemi bančnimi poslii toliko tukaj, kolikor na Dunaju VII. Zollergasse 2 (Naslov za brzojavke na Dunaju »Filcredit«)

Sprejema vloge na vložne knjižice in jih obrestuje do nadaljne odredbe po 3-75% (rentni davek plača zavod sam) kakor tudi vloge na tekoči račun po pogodbi.

Blagajna je odprta od 9-12 in od 3-5 pop.

Vrhutega uraduje oddelek za varnostne celice (safes) v Trstu od 10—12 predpoldne.

Založba dalmatinskega vina lastnega pridelka iz Jesenic pri Onišu

Filip Ivanišević

ulica Carlotta št. 18, Telefon 14-05

Prodaja na drobno in na debelo.

Gostilna-Buffer v ul. Nuova št. 9, v kateri toči svoja vina prve vrste.

Masti za orožje in usnje.

Čistilo za čevlje, pode in kovine

prodaja

GAZULLI & C. o - Trst

ulica Carpison 2.

Posojila

daje na osebni kredit in na zastave proti plačilu po dogovoru.

Uradne ure: vsak dan od 9 do 12 dopoldne in od 3 do 5 popoldne.

Priporoča male hranilne škrinje, ki so posebno primerne za družine.

Hranilne vloge

sprejema od vsakega tudi če ni ud. srednje, in jih obro. 4 1/2 % večje zneske po do- stuje po 10 govoru. Trgovcem otvarja čekovne račune z dnevnim obrestovanjem.

Rentni davek plačuje zadruga sama.

Vloga se lahko po eno krono.

Poslovo-hranilnični račun 75.679. TELEFON 16-01.

Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu

registrovana zadruga z neomejenim jamstvom

ulica S. Francesco št. 2, I. nadst.